

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica
Odbor integrovaného povolovania a kontroly
Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica

Číslo: 5771-26315/47/2017/Kur

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE
č. 34/2017/Kur/Z

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povolovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. c) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Kontrola

Typ kontroly: § 34 ods. 9 zákona – **mimoriadna**
Podnet: **Áno**
Výsledok: § 35 ods. 2 – súlad s IP
Odstúpené: **Áno – podnet na SIŽP, IŽP Banská Bystrica, OIOV**

B. Orgán štátneho dozoru

SIŽP, IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povolovania a kontroly

Inšpektor: Ing. Ján Kurillo
Telefón: 048 471 96 56
Elektronická adresa: jan.kurillo@sizp.sk

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: FORTISCHEM a. s.
Adresa sídla: M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky
IČO: 46 693 874
Kontrola oznámená: 27.6.2017 Spôsob: Elektronickou poštou

Zúčastnené osoby za prevádzkovateľa:

- Ing. Viliam Carach, PhD. vedúci ÚŽPMR, telefón: 046/568 3200, elektronická adresa: Viliam.Carach@fortischem.sk,

- JUDr. Peter Šolek, senior právnik, telefón: 046/568 3013, elektronická adresa: peter.solek@energochemica.eu,
- Ing. Lívia Rizmanová, vedúca PKZ a podnikový vodohospodár, telefón: 046/568 3202, elektronická adresa: livia.rizmanova@fortischem.sk.

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **„Výroba karbidu vápnika, výroba acetylénu“**

E. Časová os

Začatie kontroly: 4.7.2017
 Miestne zisťovanie: 4.7.2017
 Vypracovanie správy: 7.8.2017
 Doručenie správy: poštou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Áno
 Videodokumentácia: Nie
 Odňatie prvopisov: Nie
 Odoberaté vzorky: Nie
 Iné: Nie

G. Zameranie kontroly

Mimoriadna kontrola bola zameraná na zisťovanie, či sa podmienky integrovaného povolenia pre prevádzku „Výroba karbidu vápnika, výroba acetylénu“ týkajú aj odvozu vápenného hydrátu z odkaliska 6b na odkalisko 7, **t. j. panelovej cesty od vonkajšieho oplotenia spoločnosti FORTISCHEM a. s., Nováky až pod odkalisko 7** a či prevádzkovateľ dodržiava podmienky povolenia v súvislosti s podaním anonymného podnetu na znečisťovanie uvedenej cesty vápenným hydrátom, ktorý inšpekcii postúpilo MŽP SR.

H. Opis prevádzky (z integrovaného povolenia)

Vedľajším produktom výroby acetylénu je hydroxid vápenatý (vápenné mlieko). Vápenné mlieko z reakčnej nádoby vyvíjača odteká do Dorrovho usadzovača. Nerozpustné častice sedimentujúce na dne reakčnej nádoby, sa pravidelne odstraňujú cez odkaľovaciu nádobu vyvíjača. Vápenné mlieko po zahutení v Dorrovom usadzovači, sa buď prečerpáva do autocisterny a následne expeduje, alebo sa odvádza kanalizáciou závadných vôd (resp. samostatným potrubím) na prečerpávaciu stanicu odpadových vôd, s následným mechanickým dočistením v havarijnej nádrži 5b s možnosťou premanipulovania cez sedimentačné nádrže 6a,b (označenie podľa dokumentácie prevádzkovateľa, ale je to odkalisko 6, rozdelené na dve časti). Vápenné mlieko z reakčnej nádoby vyvíjača môže byť kanalizáciou závadných vôd (resp. samostatným potrubím) odvádzané na prečerpávaciu stanicu odpadových vôd aj priamo bez zahusťovania v Dorrovom usadzovači.

Pre manipuláciu s odpadom je prevádzkovateľ povinný plniť podmienku uvedenú v kapitole D bode č. 3 integrovaného povolenia:

Odpady, ktoré vzniknú prevádzkovateľovi ako pôvodcovi počas prevádzkovania, musí odovzdať len osobe oprávnenej s odpadom nakladať.

Iné podmienky povolenia sa netýkajú nakladania a prepravy predmetného odpadu z prevádzky.

I. Kontrolné zistenia

Vápenný hydrát z výroby acetylénu je odovzdávaný externej organizácii ako výrobok na základe zmluvného vzťahu a expeduje sa autocisternami z prevádzky na ďalšie využitie. Zvyšný, nepredaný vápenný hydrát sa odvádza kanalizáciou závadných vôd (resp. samostatným potrubím) na prečerpávaciu stanicu odpadových vôd, s následným mechanickým dočistením v havarijnej nádrži 5b s možnosťou premanipulovania cez sedimentačné nádrže 6a,b (odkalisko 6). Z odkaliska 6 po sedimentácii je nakladaný a odvázaný po panelovej ceste, ktorej znečistenie bolo predmetom anonymného podnetu, na odkalisko 7. **V rozhodnutí integrovaného povolenia je jednoznačne uvedené, že havarijná nádrž 5b a odkaliská 6 a 7 nie sú predmetom integrovaného povolenia.**

Kontrolou boli zistené nasledovné skutočnosti:

- úniková panelová cesta je umiestnená od zadnej brány areálu spoločnosti Fortischem, až po odkalisko 7 a je vo vlastníctve Via Chem Slovakia, a. s., v prenájme ju má Fortischem a. s., Nováky,
- počas kontroly bola cesta vyčistená, ale po krajniciach cesty a aj priamo na ceste boli zvyšky vápenného hydrátu,
- cesta prechádza aj po vozovke na moste ponad rieku, kde bol povrch tiež mierne znečistený vápenným hydrátom,
- na moste sú uličné vpusty s vyústením priamo do rieky, čo v čase daždivého počasia a počas čistenia vozovky umožňuje vtekanie vápenného znečistenia do toku,
- trávnatý porast okolo cesty a brehy rieky boli znečistené vápenným nánosom,
- stav lokality v čase kontroly bol zdokumentovaný fotografiami.

J. Záver

Z kontrolných zistení vyplýva, že prevádzkovateľ nakladá s výrobkom alebo odpadom – vápenným hydrátom v súlade s integrovaným povolením a že odvoz odpadu z odkaliska 6b (sedimentačná nádrž 6ab rozdelená na dve časti) **nie je súčasťou prevádzky „Výroba karbidu vápnika, výroba acetylénu“**, ktorá má vydané integrované povolenie. Z uvedených dôvodov bolo šetrenie anonymného podnetu Odborom integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania ukončené. **Podnet aj s kontrolnými zisteniami bol postúpený SIŽP, IŽP Banská Bystrica, Odbor inšpekcie ochrany vôd.**

Správa z environmentálnej kontroly č. 34/2017/Kur/Z bola vypracovaná v Banskej Bystrici dňa 7.8.2017.

Podpisy:

za SIŽP, IŽP Banská Bystrica, OIPK: Ing. Ján Kurillo – inšpektor

Správa zaslaná poštou na adresu FORTISCHEM a. s., M. R. Štefánika, č.1, 972 71 Nováky.